

2011

Maakt meer mogelijk!

1.	Profiel	4
2.	Kerncijfers	6
3.	Verslag van de Raad van Commissarissen	8
3.1.	Jaarrekening 2011	8
3.2.	Pré advies	8
3.3.	Samenstelling van de Raad van Commissarissen	8
3.4.	Werkzaamheden van de Raad van Commissarissen	9
3.5.	Corporate Governance	9
4.	Verslag van de directie	10
4.1.	Inleiding	10
4.2.	Verkeer	12
4.3.	Veiligheid	16
4.4.	Beschikbaarheid	18
4.5.	Personeel	20
4.6.	Klanttevredenheid	22
4.7.	Benutting kennis en ervaring	26
4.8.	Financiële ontwikkelingen in 2011	30
5.	Jaarrekening 2011	31
5.1.	Geconsolideerde balans per 31 december 2011	32
5.2.	Geconsolideerde resultatenrekening 2011	33
5.3.	Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2011	34
5.4.	Algemene toelichting	35
5.5.	Financiële instrumenten	39
5.6.	Toelichting op de geconsolideerde balans	39
5.7.	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening	44
5.8.	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	47
5.9.	Enkelvoudige jaarrekening: balans per 31 december 2011	48
5.10.	Enkelvoudige jaarrekening: resultatenrekening 2011	49
5.11.	Toelichting op de balans en resultatenrekening van de enkelvoudige jaarrekening	49
5.12.	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	51
6.	Overige gegevens	52
6.1.	Winstbestemming	52
7.	Controleverklaring	53

1. Profiel

De N.V. Westerscheldetunnel (WST) is op 11 november 1998 opgericht met als opdracht het bouwen en exploiteren van de Westerscheldetunnel. De bouw is succesvol afgerond in 2003 en sinds 14 maart 2003 draagt de WST de verantwoordelijkheid en zorg voor het beheer en onderhoud van de Westerscheldetunnel, het verkeers- en incidentmanagement voor de tunnel en toeleidende wegen en de inning van tol.

De missie van de N.V. Westerscheldetunnel luidt:

“Het streven naar optimale dienstverlening tegen zo laag mogelijke tarieven,,

De dienstverlening van de WST is primair gericht op het invullen van de behoeften van de klant, maar wordt daarin begrensd door veiligheidsvoorschriften en financiële haalbaarheid. Het hanteren van zo laag mogelijke tarieven moet plaatsvinden binnen de overeengekomen financiële kaders. Deze kaders worden aan de zijde van de WST bepaald door de, tot maart 2033 durende, exploitatiekosten en kapitaallasten. Daarnaast moeten de resultaten van de WST, de Provincie Zeeland als aandeelhouder in staat stellen om haar gepleegde investeringen in de Westerscheldetunnel terug te verdienen en de provinciale bijdrage in de bouw- en onderhoudskosten van de Sluiskiltunnel te financieren.

Om inhoud te kunnen geven aan bovengenoemde missie zijn vijf speerpunten van beleid geformuleerd.

1. Veiligheid waarborgen

Veiligheid heeft de hoogste prioriteit bij de WST. Dit richt zich zowel op de veiligheid van de klanten als op de veiligheid van de eigen medewerkers en het personeel van gecontracteerde partijen. De WST streeft, waar mogelijk, naar continue verbetering van de veiligheid, wat in 2011 onder andere tot uiting komt in het treffen van verkeerskundige maatregelen op het Tolplein en het adequaat onderhouden én toepassen van werkwijzen, procedures en protocollen. Onze inspanningen zijn voornamelijk gericht op preventie. De WST heeft een eigen veiligheidsbeambte die structureel het aspect veiligheid binnen de bedrijfsvoering toetst en regelmatig in contact staat met veiligheidsbeambten van vergelijkbare objecten.

2. Beschikbaarheid maximaliseren

De Westerscheldetunnel en haar toeleidende wegen vormen de slagader in de verbinding tussen Zuid-Beveland en Zeeuws-Vlaanderen. De WST streeft naar een zo hoog mogelijke beschikbaarheid van het gehele tracé. Om dit te bereiken wordt een zo efficiënt mogelijk onderhoudsritme aangehouden en worden incidenten zorgvuldig en zo snel mogelijk afgehandeld. Incidenten worden structureel geëvalueerd om zowel de processen als de uitvoering voortdurend te toetsen en waar nodig te optimaliseren. Er is regelmatig overleg met wegbeheerders van omliggende wegen en andere belanghebbenden om werkzaamheden af te stemmen, die invloed hebben op de beschikbaarheid van het tracé en/of aanpalende wegen.

3. Personeel binden

Voor de WST is het van groot belang om zich te verzekeren van gekwalificeerd en gemotiveerd personeel. Een uitdagend takenpakket, in combinatie met aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden, bieden de medewerkers een interessante werkomgeving.

4. Klanttevredenheid verhogen

De WST zet in op het bewerkstelligen van publieke acceptatie voor haar activiteiten op zowel lokaal als regionaal niveau. De klant ervaart het gebruik van de Westerscheldetunnel als veilig en de tunnel en de toeleidende wegen zijn maximaal beschikbaar. Treden er toch stremmingen op, dan worden klanten tijdig, betrouwbaar en consequent via verschillende kanalen geïnformeerd. Daarnaast kent de WST sinds 2010 een veelgebruikerskorting en worden de toeleidende wegen verdubbeld. Binnen de grenzen van de financiële mogelijkheden wordt gestreefd naar zo laag mogelijke tarieven.

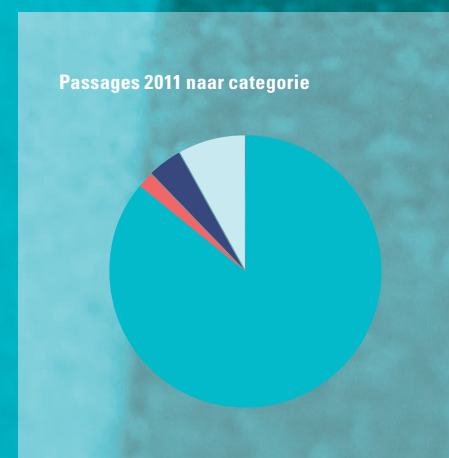
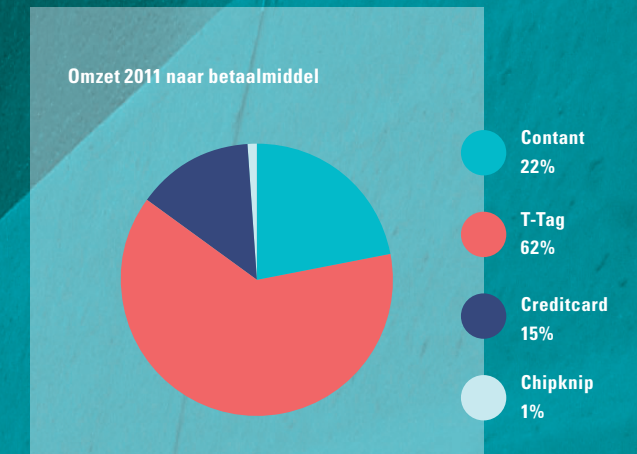
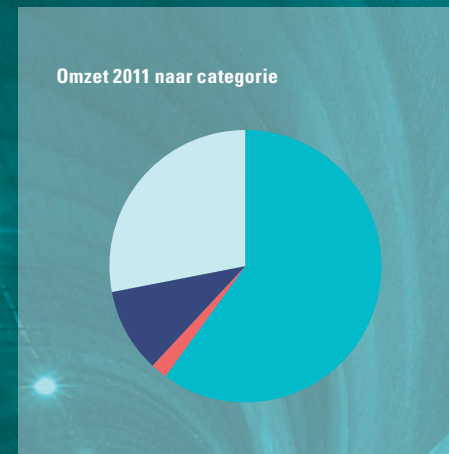
5. Kennis en ervaring benutten

De WST beschikt over een unieke combinatie van kennis en ervaring door zowel actief te zijn (geweest) op het gebied van bouw en onderhoud van infrastructuur, als bij het uitvoeren van verkeers- en incidentmanagement en het innen van tol. Daarbij komt dat de WST een private organisatie is, die publieke infrastructuur exploiteert. Juist dat opereren op het scheidsvlak van publiek en privaat in de wereld van infrastructuur levert een meerwaarde die ook elders of breder ingezet kan worden.

2. Kerncijfers

	2011	2010	2009	2008
Beschikbaarheid				
Geen onregelmatigheden	98,2%	98,0%	97,9 %	98,4 %
Verkeer				
Passages per jaar	5.818.202	5.557.484	5.496.752	5.375.905
Aantal t-tag passages	67,1%	66,9%	65,9%	66,4%
Gemiddeld aantal passages per dag	15.940	15.226	15.060	14.851
t-tag klanten	49.824	48.699	46.775	45.285
t-tags in omloop	71.644	69.856	66.502	64.717
Financieel				
Tolopbrengsten (x € 1 mln.)	28,5	27,2	26,4	26,0
Netto resultaat (x € 1 mln.)	5,4	5,3	38,2	33,6

Categorieën in 2011

1		lengte ≤ 6 m en hoogte ≤ 2,50 m (personenauto's, motoren, terreinwagens, alle zonder aanhanger)
2		lengte > 6 meter en hoogte van het trekkende voertuig ≤ 2,50 meter (de meeste voertuigen uit categorie 1 met aanhanger)
3		lengte ≤ 12 m en hoogte > 2,50 m
4		lengte > 12 m en hoogte > 2,50 m

3. Verslag van de Raad van Commissarissen

3.1 Jaarrekening 2011

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 26 van de statuten heeft de directie de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2011 opgesteld en conform artikel 28 van de statuten aan de Raad van Commissarissen voorgelegd. De geconsolideerde jaarrekening is door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien. De Raad van Commissarissen heeft in het bijzijn van de directie de geconsolideerde jaarrekening met de accountant besproken. Daarbij zijn de financiële ontwikkelingen van het bedrijf alsmede de kwaliteit van het financieel beheer aan de orde geweest.

3.2 Pré advies

De directie legt de jaarrekening 2011 op 24 mei 2012 aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders ter vaststelling voor. De Raad van Commissarissen adviseert de Algemene Vergadering deze jaarrekening vast te stellen.

3.3 Samenstelling van de Raad van Commissarissen

De samenstelling van de Raad van Commissarissen is ultimo 2011 als volgt:

Ir. David Luteijn (1943), voorzitter
In functie sinds 01-01-2007.
Huidige zittingsperiode tot 1 januari 2015.

Directeur Luteijn Interim Toezicht en Procesbegeleiding L.I.T.P. B.V.
Relevante nevenfuncties: voorzitter Raad van Commissarissen KWR B.V., voorzitter Raad van Commissarissen B.V. Kanaal Kruising Sluiskil, voorzitter Raad van Commissarissen Saver N.V., voorzitter Raad van Commissarissen Prins & Dingemans B.V., voorzitter Raad van Commissarissen Molcon-Interwheels B.V.

Ir. Hans Huis in 't Veld (1947)
In functie sinds 28 mei 2008.
Huidige zittingsperiode tot 28 mei 2012.

Directeur HHV Consultancy B.V.
Relevante nevenfuncties: vice voorzitter Raad van Commissarissen en lid Audit Commissie Ballast Nedam N.V., lid Raad van Commissarissen EON Benelux Holding N.V., voorzitter Raad van Commissarissen Science Port Holland N.V., voorzitter Bestuur Stichting Bewuste Bouwers, Vice voorzitter Bestuur Stichting Nederlandse Vrijwilligers (SNV).

Dhr. Eric Kerckhaert (1961)
In functie sinds 1 januari 2010.
Huidige zittingsperiode tot 1 januari 2014.

Sectormanager Economie aan het ROC Westerschelde.
Relevante nevenfuncties: voorzitter Raad van Commissarissen woningcorporatie Clavis te Terneuzen, voorzitter werknemersklachtencommissie Zorgzaam Zeeuws Vlaanderen.

Mw. Scarlet Kwekkeboom-Janse (1967)
In functie sinds 1 januari 2007.
Huidige zittingsperiode tot 1 januari 2015.

Directeur Janse & Janse B.V., DGA PEP Investment B.V.
Relevante nevenfuncties: lid Raad van Commissarissen Kamer van Koophandel Nederland, lid Raad van Toezicht Omroep Zeeland, lid Raad van Bestuur Syntens, lid Raad van Commissarissen B.V. Kanaal Kruising Sluiskil, lid Raad van Bestuur Vernieuwing Bouw!, lid Raad van Commissarissen Herstaco B.V.

Drs. Wim Moerman (1950)
In functie sinds 1 oktober 2004.
Huidige zittingsperiode tot 1 oktober 2013.

Relevante nevenfuncties: voorzitter Visitatiecommissie Stichting Spoorwegpensioenfonds, voorzitter Visitatiecommissie Stichting Pensioenfonds Openbaar Vervoer, lid Kernteam commissarissenopleiding Erasmus Universiteit Rotterdam, manager Programma voor Publieke Aandeelhouders Erasmus Universiteit Rotterdam, lid College van toezicht Pensioenfonds DSM Nederland.

3.4 Werkzaamheden van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen heeft een adviserende en toezichhoudende taak, waarbij de belangen van de vennootschap en de daarbij betrokken partijen voorop staan. De Raad vergadert altijd plenair en kent geen subcommissies. Deze werkwijze functioneert naar tevredenheid. De Raad van Commissarissen wil op de hoogte blijven van de actuele stand van zaken binnen de vennootschap. Dit gebeurt in een zestal vergaderingen, alsmede de benodigde telefonische contacten.

Vaste agendapunten tijdens de vergadering met de directie zijn een toelichting op de gang van zaken en de ontwikkeling van de financiële resultaten aan de hand van vier kwartaalrapportages. Onderwerpen van aandacht waren daarnaast het Jaarverslag 2010, de nieuwe tariefstructuur met ingang van 2012, het beleid rondom communicatie bij incidenten, de invulling van de samenwerking met de BV Kanaalkruising Sluiskil (de BV KKS) en de ontwikkelingen bij dochteronderneming Movenience.

Daarnaast worden de overlegvergaderingen tussen directie en Ondernemingsraad bij toerbeurt door één van de commissarissen bijgewoond. Zowel voor als na afloop van de controle van de jaarrekening is er overleg met de accountant. Zoals gebruikelijk evalueert de Raad jaarlijks haar eigen functioneren en het functioneren van de directie.

3.5 Corporate Governance

Bij het inrichten van het Corporate Governance beleid wordt rekening gehouden met de Corporate Governance Code. Gezien het feit dat de organisatie relatief klein en overzichtelijk is, is besloten een aantal zaken uit de Code anders uit te werken. Dit geldt bijvoorbeeld voor de volgens de Code in te stellen auditcommissie, remuneratiecommissie en selectie- en benoemingscommissie. Deze commissies worden bij de WST niet gehanteerd.

v.l.n.r.
Ir. David Luteijn, Drs. Wim Moerman, Mw. Scarlet Kwekkeboom-Janse, Ir. Hans Huis in 't Veld, Dhr. Eric Kerckhaert

4. Verslag van de directie

4.1 Inleiding

“Klanten vragen de WST steeds nadrukkelijker om consequente, tijdige en betrouwbare informatie. Zeker als het gaat om de beschikbaarheid van de Westerscheldetunnel. Alleen al vanwege het tolheffen bevindt de WST zich in een bijzondere positie. Bovendien is de Westerscheldetunnel een vitale verbinding in de regio, waarvoor nauwelijks een alternatief is.

In 2011 is de WST gestart met het optimaliseren van de informatie over beschikbaarheid, onder andere door het inzetten van Twitter. Ook kleinere verstoringen worden nu bewust gecommuniceerd. Belangrijk voor de klant is namelijk dat de onzekerheid over de verwachte stremmingduur snel wordt weggenomen. Dit verbeterproces wordt in 2012 verder voortgezet met het in gebruik nemen van een nieuwe website, het aanbieden van een gratis SMS-dienst en e-mail alerts en het ontwikkelen van een mobiele app.”

Dr. Harald Schoenmakers MMO,
Algemeen directeur N.V. Westerscheldetunnel

Bergingsprocedure vrachtwagens

Een langdurige stremming van de Oostbuis van de Westerscheldetunnel, vanwege een gestrande vrachtwagen, leidde in juli 2011 tot chaos op de aansluitende wegen in Zeeuws-Vlaanderen. Hoewel langdurige afsluitingen niet altijd zijn te voorkomen, heeft de WST wel lering getrokken uit de afwikkeling van dit incident. In het najaar van 2011 is onder andere de bergingsprocedure voor vrachtwagens gewijzigd.

Vrachtwagens worden sindsdien altijd buiten de spijstijden geborgen. De berging mag ook niet langer dan een uur aaneengesloten duren. Indien de berging niet lukt binnen deze tijd, wordt de berging hervat als de onstane file is opgeheven. Een uitzondering op deze regel geldt voor vrachtwagens met gevaarlijke stoffen, levende have of indien vrachtwagens te gevaarlijk in de tunnelbuis staan opgesteld.

Verdubbeling

De verdubbeling van de Westerscheldetunnelweg aan de noordzijde is medio 2011 binnen tijd en budget afgerond.

Op Zuid-Beveland kunnen weggebruikers nu profiteren van 2x2 rijstroken. De verdubbeling aan de zuidzijde is medio 2012 gerealiseerd. Bij het realiseren van dit project zet de WST zich in om verkeershinder voor de klanten zo veel mogelijk te beperken.

Indeling tolplein

Om de doorstroming te optimaliseren en het Tolplein voor de klant voorspelbaarder te maken hanteert de WST sinds het najaar van 2011 een vaste indeling van de tollanen.

Tarieven

De WST heeft onderzocht op welke wijzen zij meer differentiatie in de tarieven voor haar klanten aan kon brengen. Voor verschillende doelgroepen zijn de tarieven aangepast waardoor naar verwachting de inkomsten jaarlijks met € 2 mln. per jaar zullen afnemen. Deze lagere omzet leidt direct tot een lager financieel resultaat van dezelfde omvang en een logisch gevolg is dat er hierdoor ook jaarlijks € 2 mln. minder dividend aan de Provincie als aandeelhouder kan worden uitgekeerd. De directie komt op dit moment tot de beoordeling dat het differentiëren van de tarieven de financiële huishouding van de WST aanzienlijk, maar niet onoverkoombaar beïnvloedt.

Al in 2009 is besloten abonneementhouders in het prijsbeleid van de WST centraler te zetten. Dit wordt vanaf 1 januari 2011 ingevuld door veelgebruikers extra korting te gaan verlenen. Iedere passage na de drempel van 200 passages, verleent de t-tag klant een extra korting van ongeveer 12,5%. Van de veelgebruikerskorting wordt meer gebruik gemaakt dan was voorzien. Een nadere toelichting wordt gegeven in hoofdstuk 4.2.

In april 2011 is een nieuw college van Gedeputeerde Staten (GS) benoemd. In hun collegeprogramma is een passage over de toltarieven van de WST opgenomen.

Provinciale opcenten Motorrijtuigenbelasting

Het opcententarieff in Zeeland is het op een na laagste in Nederland. In de komende periode zullen wij een voorstel uitwerken om de provinciale opcenten ingaande het jaar 2012 eenmalig te verhogen. De opbrengsten als gevolg van deze verhoging van de opcenten willen wij aanwenden voor enerzijds de verbetering van de bereikbaarheid en infrastructuur in Zeeland en anderzijds voor een verlaging van de tunneltarieven voor speciale doelgroepen.

BV KKS

De WST, de BV KKS en de Provincie Zeeland hebben in 2011 afspraken gemaakt over de rolverdeling tussen de WST en de Provincie na oplevering van de Sluiskiltunnel. De Provincie wordt dan formeel weg- en tunnelbeheerder. De feitelijke aansturing van het beheer en onderhoud in de eerste twee jaar na oplevering wordt uitgevoerd door de WST in opdracht van de BV KKS. Na deze twee jaar hangt de rolverdeling mede af of de Provincie de aannemer ook de resterende acht jaar het beheer en onderhoud van de Sluiskiltunnel wil laten uitvoeren. Overeengekomen is dat de WST in ieder geval voor tien jaar het verkeers- en incidentmanagement gaat verzorgen.

4.2 Verkeer

Passages

Het totaal van de passages in 2011 (5.818.202) is 4,7% hoger uitgekomen dan in 2010 (5.557.484). De passages door abonnementshouders stijgt in 2011 met 5,1%.

In 2011 is het weer van grote invloed op de verkeerscijfers. De, in vergelijking met 2010, zachte maanden januari, februari en december zorgen er voor dat er in die maanden sprake is van 10% meer passages ten opzichte van 2010. Daartegenover zorgt het slechte zomerweer in juli voor een dip van 4,7%.

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling per categorie, met daarbinnen nog het onderscheid naar de passages met een t-tag.

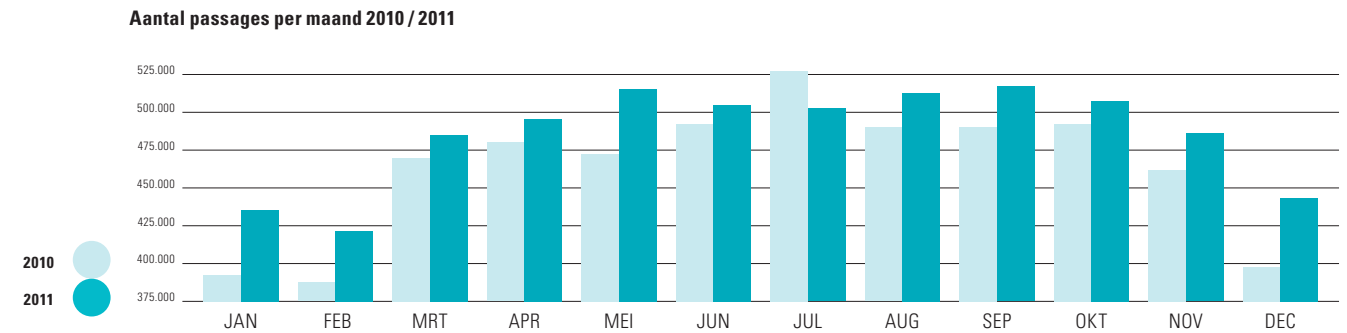
Categorie	Voertuig	Passages gerealiseerd 2011	Passages gerealiseerd 2010	Vershil realisatie 2011	Vershil
		tm 31 dec	tm 31 dec	versus 2010	
I	motor, personenauto	1.608.152	1.545.907	62.245	4,0%
IA	cat. I met abonnement	3.339.562	3.176.225	163.337	5,1%
II	cat. I met aanhanger	54.660	53.959	701	1,3%
IIA	cat. II met abonnement	69.563	69.008	555	0,8%
III	vrachtwagens, bussen	55.709	52.961	2.748	5,2%
IIIA	cat. III met abonnement	173.030	160.723	12.307	7,7%
IV	cat. III met aanhanger	143.836	139.953	3.883	2,8%
IVA	cat. IV met abonnement	321.256	310.247	11.009	3,5%
	Vrije passages	52.434	48.501	3.933	
	Totalen	5.818.202	5.557.484	260.718	4,7%

Het aantal klanten met een t-tag is in 2011 verder toegenomen. Het aantal t-tag abonnementen stijgt van 48.699 in 2010 naar 49.824 in 2011. In totaal hebben de abonnees in 2011 71.644 t-tags in gebruik. Dat is een groei van 1.788 ten opzichte van het jaar daarvoor. Het aantal passages met een t-tag bedraagt 67% van het totaal, dat is gelijk aan het percentage in 2010.

Vrije passages worden in het tolsysteem apart geregistreerd en betreffen vooral passages van hulpverleningsinstanties en eigen personeel. De stijging in de vrije passages wordt met name veroorzaakt door de vrije passages op 14 juli 2011. Toen werd de Zuid-Noord route gedurende ruim 2 uur tolvrij verklaard, na de lange afsluiting van de Oostbuis als gevolg van een moeizame berging van een vrachtwagen.

In de volgende grafiek is het verloop van het aantal passages per maand van 2011 en 2010 weergegeven.

Een rijles door de tunnel, dat is voor de leerlingen zeker een belevenis!

“Zo tegen het einde van de rijopleiding zijn leerlingen er klaar voor om de tocht naar ‘de overkant’ te maken. Het arriveren op het tolplein, het betalen en het rijden door de tunnel, het zijn allemaal aparte verkeerssituaties die wij jonge bestuurders willen aanleren. Zeker voor de Zeeuws-Vlaamse leerlingen heeft de tunnelpassage nog een andere dimensie. Aan de Bevelandse kant gaan de leerlingen namelijk ook voor het eerst de autosnelweg A58 op.

Het rijden door de tunnel zit sowieso in het lespakket voor leerlingen van Dek in Zeeuws-Vlaanderen. Het is geen verplichting natuurlijk, maar leerlingen vragen er ook om. Het is een heel waardevolle aanvulling op de rijopleiding. Het is fijn dat de Westerscheldetunnel deze “rijocholenactie” houdt. Door het beschikbaar stellen van de gratis passages, kunnen we een keer extra met de leerlingen door de tunnel voor wie dat raadzaam is. En onze collega’s in Goes gaan dankzij de actie ook met de leerlingen door de tunnel. Veel leerlingen vinden het van tevoren spannend, maar zijn achteraf heel positief. Zowel het rijden op de snelweg als het rijden bij en in de tunnel gaat ze meestal goed af. Zelfs die ene keer dat ik er met een leerling reed, en er werd ingebroken op de autoradio om een passerende ambulance te melden. Geen probleem, gewoon rustig blijven en de instructies opvolgen!”

Veelgebruikerskorting

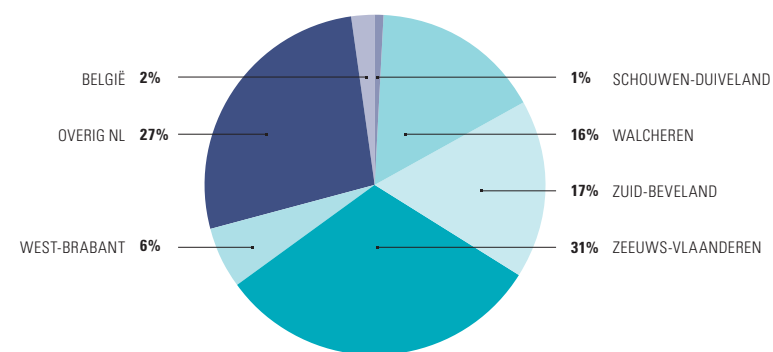
Als onderdeel van het tarievenbeleid 2010-2015 is met ingang van 2011 de veelgebruikerskorting ingevoerd. Deze korting treedt in werking na de 200^e passage met dezelfde t-tag binnen een kalenderjaar. De extra korting bedraagt in 2011 circa 12,5% ten opzicht van het t-tagtarief. Van alle passages zijn er in 2011 682.230 passages die in aanmerking komen voor het tarief met veelgebruikerskorting. Dat komt neer op 11,7% van het totaal aantal passages. Van alle passages met een t-tag is dat 17%.

Toen in 2010 werd besloten de veelgebruikerskorting te introduceren, werd een prognose gemaakt op basis van de verkeerscijfers van 2009. Geschat werd dat 592.781 passages onder de veelgebruikerskorting zouden vallen. Door de stijging van het aantal passages vanaf 2009, het intensiever gebruik van de t-tag en de toename van het aantal t-tags dat in aanmerking komt voor een veelgebruikerskorting, ligt het aantal veelgebruikerspassages uiteindelijk 15% hoger dan begroot.

De veelgebruikerspassages zijn gemaakt door 4.944 t-tags ofwel 7%. In de ramingen is uitgegaan van 4.100 t-tags. Het gemiddelde aantal passages in 2011 van deze groep veelgebruikers bedraagt 338.

Het overgrote deel (60%) van de korting wordt verleend aan passages in categorie I. Het is juist deze categorie die veel intensiever gebruik is gaan maken van de t-tag, waardoor de verleende korting hoger uitvalt dan op basis van de verkeerscijfers werd aangenomen.

In onderstaande tabel is aangegeven hoe de veelgebruikerskorting naar regio is verdeeld. Deze verdeling komt overeen met de verwachting.

Verleende veelgebruikerskorting naar regio

4.3 Veiligheid

Oefenen

De Westerscheldetunnel is in 2010 in virtuele beelden vastgelegd. In 2011 is er een Virtual Reality programma ontwikkeld, waarin incidenten geënceneerd kunnen worden. Naast het meerjaren opleidings-, trainings- en oefenplan wordt er vanaf 2012 geoefend met behulp van deze simulator. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de partners in de Veiligheidsregio.

Nacht van de Tunnel

In 2011 zijn de vaste klanten van de WST voor het vierde achtereenvolgende jaar uitgenodigd voor een rondleiding door de tunnel tijdens het hoog gewaardeerde evenement 'Nacht van de Tunnel'. De 'Nachten van de Tunnel', ieder met zo'n 130 belangstellenden, zijn gehouden op 30 augustus, 6 september en 11 oktober 2011 tijdens het maandelijks onderhoud, waarbij één tunnelbuis afgesloten is voor verkeer in verband met werkzaamheden. Met dit evenement wil de WST de kennis over veiligheid bij klanten die regelmatig gebruik maken van de tunnel vergroten.

Campagne rijtscholenactie

Om de tunnelveiligheid verder te vergroten pleit de WST ervoor dat rijden door een tunnel een vast onderdeel wordt van de rijopleiding. Het rustig komen aanrijden op het Tolplein, de juiste laan kiezen, afrekenen bij de tolgaarder en 6,6 kilometer lang onder de grond rijden; het passeren van de Westerscheldetunnel is een bijzondere ervaring. Rijtscholen hebben in 2011 gratis passagekaarten ontvangen om te stimuleren met leerlingen door de Westerscheldetunnel te rijden. In totaal zijn er 1.500 coupons verspreid. Hiervan zijn er 345 ingeleverd.

Upsafety Underground

Om de voortrekkersrol ten aanzien van tunnelveiligheid te behouden, is in 2009 besloten om als partner deel te nemen aan een door de Provincie Zeeland geïnitieerd Europees subsidie-traject voor Upsafety Underground. Dit project is in 2011 afgerond met de oplevering van een multidisciplinair opleidingsprogramma en een symposium.

De veiligheid en de doorstroming zijn flink verbeterd

“Tot november 2011 zag je nog wel eens mensen op het laatst van baan wisselen, achteruitrijden of in de verkeerde laan terechtkomen op het tolplein. Dat is flink veranderd. Laan 1, 2 en 3 zijn nu de vaste lanen voor t-tagklanten, 4 en 7 zijn bestemd voor de creditcard- en chipknipgebruikers en 5 en 6 zijn vaste kassalanen. De voorspelbaarheid van de inrichting geeft een rustiger verkeersbeeld. En de wat sneller rijdende t-taggebruiker, rijdt nu meteen aan de linkerkant het tolplein af. De veiligheid en de doorstroming zijn daardoor flink verbeterd.

Door de nieuwe inrichting, is ook de bezetting van de tolhuisjes veranderd. Overdag zijn er nu altijd twee tolhuisjes bemand. Voorheen was er overdag één tolgaarder per rijrichting. Daarnaast zat er in het middelste tolhuisje één persoon, die steeds de kant bediende waar het het drukst was. Nu zijn de middelste lanen t-tag lanen, en zitten de tolgaarders in de huisjes aan de buitenkant. Doordat we nu altijd met twee tolgaarders per kant werken, hebben we de bezetting uit moeten breiden. De werkdruk voor de tolgaarders is hierdoor minder geworden.

Maar het fijnste is dat het veiliger is geworden. Je ziet het duidelijk terug in de hoeveelheid schades aan auto's en aan materiaal op het tolplein. Dat zijn er nu echt veel minder dan vorig jaar.”

4.4 Beschikbaarheid

Tweede bediening

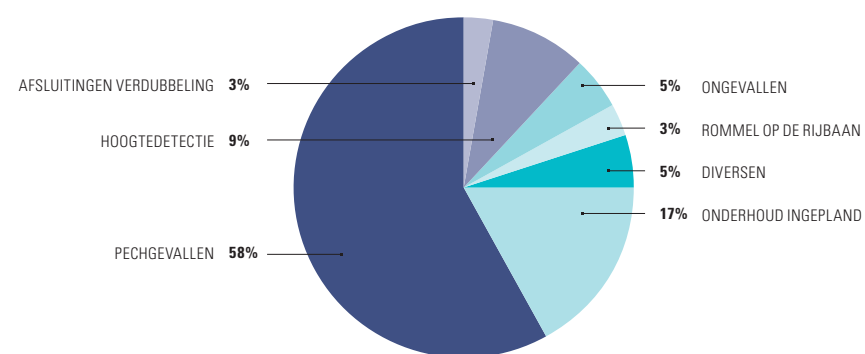
Begin 2011 is de inrichting van een tweede bediening in het kantoorgebouw aan de zuidzijde afgerond. Zo kan de tunnel bij calamiteiten aan de noordkant toch operationeel blijven. Deze tweede bediening is tevens geschikt om de operators op te leiden en te trainen en om als tijdelijke hoofdbediening te fungeren bij de verwezenlijking van een gecombineerde bediening van de Westerscheldetunnel en de Sluiskiltunnel.

Onverwachte verstoringen

Met name niet geplande stremmingen vormen voor klanten een onzekere factor in het reizen. De beschikbaarheid van de tunnel, waarbij zonder onregelmatigheden beide buizen volledig beschikbaar zijn voor het verkeer, stijgt in 2011 met 0,2% tot 98,2%. Het aantal ongeplande verstoringen daalt van 62 uur in 2010 naar 55 uur in 2011.

Uit onderstaande grafiek blijkt dat meer dan 60% van de ongeplande verstoringen pech of ongevallen betreft. Daarnaast hebben afsluitingen die nodig zijn voor de verdubbeling van de wegen (3%) en vanwege te hoge voertuigen (9%) invloed op de beschikbaarheid. Het ongepland onderhoud is dit jaar hoog omdat er gemorste bitumen opgeruimd moest worden. Daarvoor is een extra onderhoudsnacht ingesteld.

Ongeplande verstoringen 2011 (55 uur)

Gepland onderhoud

Gemiddeld wordt eens per maand 's avonds en 's nachts een tunnelbuis afgesloten in verband met onderhoudswerkzaamheden. In 2011 hebben 15 van dergelijke onderhoudsnachten plaatsgevonden. De Westbuis is in 2011 in totaal 3.395 minuten afgesloten voor onderhoud, voor de Oostbuis ligt dit op 3.411 minuten.

4.5 Personeel

Samenstelling

In 2011 zijn gemiddeld 56,3 fte werkzaam bij de WST (2010 60,5 fte). Hiervan is 12,1 fte (2010 11,1 fte) ingehuurd. Per 31 december zijn 3 medewerkers via de WST bij de Sluiskiltunnel gedetacheerd. De gemiddelde leeftijd van het personeelsbestand bedraagt ultimo 2011 45 jaar (2010 46 jaar). De man/vrouw verhouding bedraagt eind 2011 55% man en 45% vrouw.

Gezondheid

Het verzuim bij de WST ligt over geheel 2011 op 6,4%. In 2010 was dit nog 8%. Alhoewel dit in 2011 en 2010 grotendeels het gevolg is geweest van niet werkgerelateerd langdurig verzuim van een drietal medewerkers liggen de resultaten van beide jaren ruim boven de doelstelling van 4,5%.

In het najaar van 2011 is er volgens planning wederom een Preventief Medisch Onderzoek (PMO) uitgevoerd onder de medewerkers van de WST. De WST vindt het zinvol om een PMO uit te voeren ter preventie van beroepsziekten of arbeidsgebonden aandoeningen. Daarnaast bewaakt en beschermt het onderzoek de gezondheid van medewerkers. Alle medewerkers hebben zich op vrijwillige basis kunnen aanmelden voor het onderzoek. In totaal hebben 44 medewerkers deelgenomen.

Opleiden

Een groot aantal medewerkers heeft in 2011 weer deelgenomen aan de BHV-training en aan de cursus Overval, Agressie en Klantvriendelijkheid. De nieuw ingestroomde tolvaarders zijn geschoold en geslaagd voor de opleiding tot verkeersregelaar. Op individueel niveau volgt een aantal medewerkers een langdurige MBO-/HBO- of WO-opleiding en zijn er functiegerichte opleidingen gevolgd.

CAO

Op 1 oktober 2011 is een nieuwe CAO met een looptijd van 3 jaar afgesloten. Daarbij is met de vakbonden overeengekomen dat een aantal artikelen (ziekmelding en PMO, ziektekostenverzekering, vergoeding zakelijke reizen en verblijfkosten, studiefaciliteitenregeling en jubileumgratificatie) in het vervolg worden onderhandeld tussen werkgever en de Ondernemingsraad. Daarmee wordt een grotere betrokkenheid van de medewerkers (via de Ondernemingsraad) bij de arbeidsvoorwaarden van de WST bereikt.

Medezeggenschap

De directie van de WST en de Ondernemingsraad (OR) hebben in 2011 vijf keer overleg gehad. Tijdens de overlegvergaderingen heeft de directie de OR geïnformeerd over ontwikkelingen binnen de WST en bij dochteronderneming Movenience en de betrokkenheid van de WST bij de Sluiskiltunnel. Daarnaast is de OR geïnformeerd over het jaarverslag en het meerjarenplan Koers.

De OR heeft ingestemd met de opdrachtverlening voor de uitvoering van het PMO, de opdrachtverlening voor een Risico-inventarisatie en –evaluatie (RI&E), een wijziging in de richtlijn opleidingen en met de verlenging van het dienstverleningscontract met Arbo Unie. Daarnaast is, op initiatief van de OR, in 2011 een lactatieruimte gerealiseerd en wordt vanaf eind 2011 aan alle medewerkers, op vrijwillige basis, stoelmassage aangeboden.

4.6 Klanttevredenheid

Klanttevredenheidsonderzoek

Vanaf 2010 werkt de WST met een digitaal klantenpanel. Deelnemers aan het digitale klantenpanel krijgen maximaal vier keer per jaar per e-mail een uitnodiging om een online vragenlijst in te vullen. De vragen gaan over diverse aspecten van de WST: dienstverlening, informatievoorziening, veiligheid, beschikbaarheid, nieuwe projecten, enzovoorts. Tweemaal per jaar wordt een selectie van deze panelleden uitgenodigd voor een bezoek aan de WST, waarbij over verschillende onderwerpen met elkaar wordt gediscussieerd.

Communicatie

De klant wil snel over de juiste en actuele informatie over de beschikbaarheid van de tunnel kunnen beschikken. Hij of zij kan daar dan rekening mee houden tijdens de reis, of vooraf op het moment van inplannen. Eventueel kan op basis van deze informatie actie worden ondernomen zoals het uitstellen van de reis, het wijzigen van de route of het doorgeven van een latere aankomsttijd. Bovendien is deze informatie van groot belang voor de gemoedsrust van automobilisten die in de file staan te wachten, zodat men weet hoe lang het nog gaat duren en wat de oorzaak is. Het aanbieden van consequente, betrouwbare en actuele informatie over de beschikbaarheid, voorkomt onvrede met de situatie en de rol van de WST hierin.

De WST wil de klant in een zo vroeg mogelijk stadium informeren. De operator staat aan de basis van de incidentafhandeling en aan de basis van de communicatie hierover. De WST focust zich zo veel mogelijk op communicatiemiddelen waarover de WST volledige controle heeft en waarvoor zij dus niet afhankelijk is van derden. Na een korte proefperiode heeft de WST besloten om Twitter als communicatiemiddel toe te voegen. Vanaf 1 oktober 2011 communiceert de WST alle verkeersinformatie via WSTVerkeer en algemene bedrijfsinformatie via NVWST. WSTVerkeer had aan het eind van 2011 761 volgers.

Indeling Tolplein

Uit klantonderzoeken en -contacten blijkt dat klanten vinden dat de voorspelbaarheid ontbreekt in het gebruik van het Tolplein. De inzet van tollanen wisselt regelmatig, waardoor volgens klanten een onduidelijk beeld ontstaat en zij zich telkens opnieuw moeten oriënteren. Om de doorstroming te optimaliseren en het Tolplein meer voorspelbaar te maken, wordt vanaf het najaar 2011 gewerkt met een vaste indeling van de tollanen. De kern van de verandering is dat zoveel mogelijk getracht wordt om het 'snelle' t-tag verkeer te 'verleiden' om de lanen 1, 2 en 3 te nemen. Het brede of zware vrachtverkeer wordt via laan 7 bediend en het overige verkeer kan afgewikkeld worden via de lanen 4, 5 en 6. Zo bevindt zich het snelle verkeer zo veel mogelijk links en het langzamere verkeer zoveel mogelijk rechts.

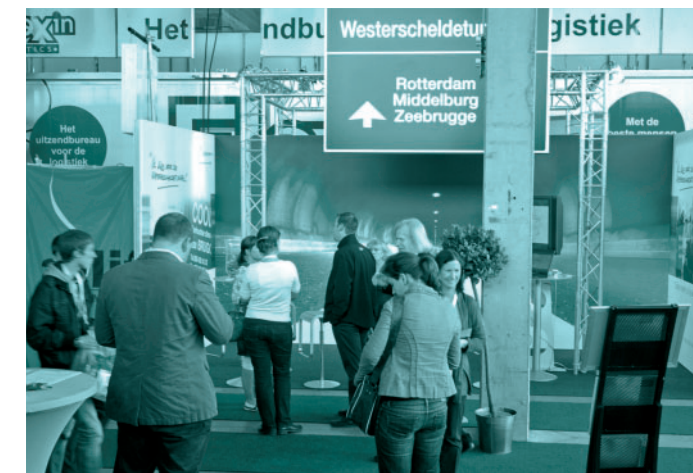

Beurzen

Bij de campagne voor de zakelijke markt lag het accent in 2011 op deelname aan een tweetal vakbeurzen in Vlaanderen: 'Transport & Logistics' in Antwerpen en 'Trailer' in Kortrijk. Via een standpresentatie geënt op het thema "Ik kies voor de Westerscheldetunnel!" werd contact gelegd met een paar honderd vertegenwoordigers van met name Vlaamse transportondernemingen en leveranciers in de logistiek.

Campagnes

De marketingacties die de WST initieert in de Zeeuwse thuismarkt alsmede in de Vlaamse markt zijn gericht op groei van (naams)bekendheid die resulteert in een toename van het gebruik van de Westerscheldetunnel. Daarbij wordt ingezet op twee klantengroepen: de consument en de zakelijke markt. De consumentencampagne is bekend als 'De Kortingsroute' en de zakelijke campagne heeft de naam 'De Slimste Route'. In de zomermaanden lag het accent bij de kortingsroute op acties bij evenementen en diverse attractieparken in Zeeland en Vlaanderen. Daarnaast was er een speciaal arrangement met het Zeeland Nazomerfestival.

Twitter en de sms-alerts zijn voor mij de belangrijkste bronnen

“In het verleden was ik niet altijd positief over de communicatie vanuit de Westerscheldetunnel. Dan zit je soms in je auto voor een dichte slagboom en hoor of lees je niks. Niet over de oorzaak, niet over de verwachte tijdsduur. Heel ergerlijk. Sinds een paar maanden heeft de tunnel een flinke verbeterslag gemaakt. Nu ontvang ik informatie snel en weet ik waar ik aan toe ben. Twitter en de sms-alerts zijn voor mij de belangrijkste bronnen. Als de tunnel dit niveau van informatievoorziening vast kan houden, ben ik een tevreden klant. De nieuwe site, de komst van een app. Ook die waardeer ik zeer.

Ik rijd door de week twee keer per dag door de tunnel, van mijn woonplaats Sas van Gent naar mijn werkplek bij Rabobank Oosterschelde in Goes. Soms rijd ik 's avonds of in het weekend ook nog naar 'de overkant'. Zodoende volg ik de Westerscheldetunnel op de voet, want ik ben bijna elke dag afhankelijk van de beschikbaarheid van de tunnel. Als je dan even moet wachten, krijg je allerlei ideeën die ik ook doorgeef aan de medewerkers. Zoals: communiceer altijd de reden van een snelheidsbeperking, zo kun je op meer begrip rekenen. En misschien is het een idee om – net als bij een Amber Alert – in te breken op GSM's die in de buurt van de zendmast bij de tunnel zijn. Je kunt dan de telefoons in de buurt een berichtje sturen over de reden van een stremming. Ik weet niet of het technisch kan, maar het kan een aanvulling zijn op de informatievoorziening.”

Elke wegbeheerder wil zo min mogelijk hinder voor de weggebruiker

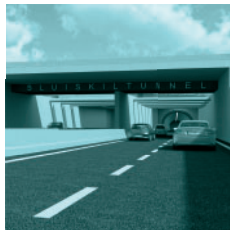

“De verdubbeling van de toeleidende wegen naar de tunnel aan de noordzijde, oftewel de Bevelandse kant, is een flinke klus geweest. De bulk van het werk realiseerden we in 2010. In 2011 hebben wij, KWS Infra, tot en met maart als aannemer gewerkt aan de afbouw. Denk aan het vernieuwen van de asfaltlaag op de oude weg – de westbaan – het aanbrengen van deklagen en markeringen en het plaatsen van de portalen. In april hebben we het groenwerk gedaan, zoals het inzaaien van de bermen. Ik kijk er met heel veel plezier op terug. Het was een prettige samenwerking en ik ben er trots op dat ik heb mogen meewerken aan zo’n in het oog springend stuk weg. Er waren best wat uitdagingen. Zo viel de winter in 2010 erg vroeg en duurde lang. Dat had invloed op de planning. Maar in goed overleg hebben we ervoor kunnen zorgen dat het werk in een vlot tempo doorging.

Elke wegbeheerder wil zo min mogelijk hinder voor de weggebruiker, maar bij de Westerscheldetunnel is daar een extra reden voor. Voor de Westerscheldetunnel moeten passanten tol betalen. Klanten verwachten dan ook meer. Volkomen terecht dus dat de N.V. Westerscheldetunnel extra eisen stelde aan het beperken van hinder voor de weggebruiker tijdens de werkzaamheden.

Het is een heel ruime weg en er ligt heel goed geluidabsorberend asfalt op. Dat rijdt zo lekker, dat ik zelf altijd even op moet letten dat ik niet te hard ga rijden. Dat is eigenlijk het enige nadeel!”

4.7 Benutting kennis en ervaring

Sluiskiltunnel

De afgelopen jaren heeft de WST de nodige inspanningen geleverd aan dit project en daarmee ook aan de wieg gestaan van de per 1 juli 2009 opgerichte BV KKS. De WST heeft ultimo 2011 drie medewerkers gedetacheerd bij deze organisatie. De veiligheidsbeambte van de WST fungeert tevens als veiligheidsbeambte van de BV KKS. Op basis van de overeengekomen rolverdeling moeten de organisatorische en personele consequenties nog in beeld gebracht worden en moeten er juridische en financiële afspraken met de BV KKS en de Provincie Zeeland gemaakt worden.

Ambitie verkeers- en incidentmanagement N62

De komende jaren wordt de N62 in zijn geheel opgewaardeerd naar een regionale stroomweg met 2x2 rijstroken, met als bijzonderheid de aanwezigheid van twee tunnels. De WST heeft de ambitie om in de toekomst niet alleen het verkeers- en incidentmanagement van de twee tunnels uit te voeren maar de reikwijdte te vergroten vanaf de Belgische grens tot aan de A58. Het daarvoor opgestelde verkeersmanagementplan is in 2011 met zowel de Provincie Zeeland als Rijkswaterstaat besproken. Hoewel beide partijen waardering hebben voor het initiatief, heeft dit nog niet tot concrete afspraken geleid, mede omdat zij nog altijd met elkaar in gesprek zijn over de wegenruil N61 - N62. De WST wil hier in 2012 helderheid over krijgen, zodat er rekening mee gehouden kan worden bij de renovatie van de bedieningsruimte.

Movenience

Alle klanten van Movenience kunnen inmiddels afrekenen met de t-tag bij de parkeergarages Oostkolk en Theaterplein in Terneuzen en parkeergarage De Fonteyne in Vlissingen, mits zij daar een abonnement voor hebben afgesloten. In 2012 zal deze service worden uitgebreid met de parkeergarage Scheldeplein in Vlissingen en de garages Geere en Kousteensedijk in Middelburg.

Vervoer is een verlengstuk van onze dienstverlening

“Ik weet dat we veel door de tunnel reizen, maar dat we op nummer vijf staan in de veelgebruikers top tien, vind ik wel verrassend! De circa negentig kinderen en jongeren die bij Stichting KIO in Heinkenszand en omstreken opvang en begeleiding krijgen, komen uit heel Zeeland. Zeven kinderen komen uit Zeeuws-Vlaanderen.

Vervoer is een verlengstuk van onze dienstverlening. We gebruiken daarvoor onze eigen auto's en eigen chauffeurs. Het gaat vaak om meervoudig gehandicapte kinderen en jongeren. Die kun je niet mee laten rijden in een willekeurige taxi. Het zijn ook heel bijzondere kinderen, die je niet heel efficiënt in één busje bij elkaar kunt plaatsen. Niet alleen vanwege de rolstoel, maar ook omdat ze een specifieke persoonlijke benadering vragen. Vandaar dat we eigen auto's en chauffeurs gebruiken, en daardoor veel vervoersbewegingen hebben. Dat hebben we er graag voor over om deze kinderen de best passende zorg te bieden.

Voor de kinderen die bij ons opvang en begeleiding krijgen, ontvangen wij vanuit de AWBZ een vast bedrag. Daar zit een vervoersvergoeding in, voor benzine, en ook toelasten, natuurlijk. Maar dat dekt de kosten niet. Wij rijden veelvuldig door de tunnel met de kinderen uit Zeeuws-Vlaanderen. Zij hoeven niet bij te betalen voor de toelasten. Hoewel het bedrag niet zo hoog is, ten opzichte van de totale vervoerskosten, is de veelgebruikerskorting een welkome meevaller voor Stichting KIO. Daar kunnen we weer andere leuke dingen van doen. Zoals zwemmen, gymmen, naar de markt of naar het strand gaan.”

4.8 Financiële ontwikkeling in 2011

Het boekjaar 2011 is afgesloten met een positief resultaat van € 5,4 mln., tegenover € 5,3 mln. in 2010.

Totale bedrijfsopbrengsten

Door de forse toename van het aantal passages stijgt ook de omzet met ruim € 1,2 mln. De stijging van de omzet van 4,7% viel mee, zeker gezien de in 2011 geïntroduceerde veelgebruikerskorting. In totaal is € 0,4 mln. korting verleend. Door een intensiever gebruik van de t-tag en de toename van het verkeer ten opzichte van 2009 (het jaar waarop de prognose is gebaseerd) is de daadwerkelijke korting hoger uitgevallen dan was voorzien.

Totale bedrijfslasten

De kosten van de WST liggen voor een groot gedeelte vast en zijn in beperkte mate te beïnvloeden. De grootste kostenpost wordt gevormd door de afschrijvingen, die in sterke mate samenhangen met de bouwkosten van de tunnel. Deze worden in 30 jaar lineair afgeschreven.

De totale bedrijfslasten stijgen van € 46,1 mln. in 2010 tot € 47,1 mln. in 2011. Deze stijging komt geheel voor rekening van de hogere afschrijvingen. De afschrijvingen stijgen in 2011 als gevolg van de investeringen in de verdubbeling van de wegen en het backoffice systeem voor de t-tagtransacties (TIPS).

De kosten voor instandhouding (onderhoud) van de tunnel liggen voor de jaren 2003-2013 voor het overgrote deel vast en zijn gerelateerd aan de uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden van het betreffende jaar. Door deze variatie liggen de onderhoudskosten in 2011 € 0,3 mln. hoger dan in 2010.

De totale investeringen bedragen € 7,8 mln. Deze bestaan hoofdzakelijk uit de investeringen in de verdubbeling van de wegen van het noordelijk en zuidelijk wegtracé.

2011 JAARREKENING

5. Jaarrekening 2011

5.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2011

(voor winstbestemming)

Bedragen in euro's			
	ref.	2011	2010
Immateriële vaste activa		3.071.207	3.471.925
Materiële vaste activa		565.093.912	585.742.595
Financiële vaste activa		320.735	378.422
Vaste activa	5.6.1	568.485.854	589.592.942
Vorderingen		1.868.603	1.132.781
Liquide middelen		18.262.863	20.534.681
Vlottende activa	5.6.2	20.131.466	21.667.462
Totaal activa		588.617.320	611.260.404
Eigen vermogen		81.946.592	81.837.839
Aandeel derden		414.599	357.764
Groepsvermogen	5.6.3	82.361.191	82.195.603
Voorzieningen	5.6.4	40.000	146.643
Langlopende schulden	5.6.5	473.807.553	497.510.311
Kortlopende schulden	5.6.6	32.408.576	31.407.847
Totaal passiva		588.617.320	611.260.404

5.2 Geconsolideerde resultatenrekening 2011

Bedragen in euro's			
	ref.	2011	2010
Tolopbrengsten	5.7.1	28.493.318	27.208.205
Exploitatiebijdragen		23.278.571	23.278.571
Overige bedrijfsopbrengsten	5.7.2	817.742	844.650
Totaal bedrijfsopbrengsten		52.589.631	51.331.426
Salarissen, pensioenen en sociale lasten	5.7.3	4.497.139	4.585.795
Inhuur en uitzendkrachten		1.087.774	785.726
Afschrijvingen		27.970.937	26.919.661
Overige bedrijfskosten	5.7.4	13.557.727	13.820.671
Totaal bedrijfslasten		47.113.577	46.111.853
Saldo van de financiële baten en lasten	5.7.5	26.968	100.733
Resultaat voor belastingen		5.503.022	5.320.306
Belastingen	5.7.6	-57.687	-18.703
Resultaat na belastingen		5.445.335	5.301.603
Resultaat aandeel derden	5.7.7	-56.835	-21.856
Netto resultaat na belastingen		5.388.500	5.279.747

5.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2011

Bedragen in euro's			
	ref.	2011	2010
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat voor belastingen		5.503.022	5.320.306
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa	5.6.1	27.970.937	26.919.660
Mutatie voorzieningen	5.6.4	-106.643	105.643
		27.864.294	27.025.303
Veranderingen in werkkapitaal:			
Vorderingen	5.6.2	-735.821	1.988.227
Kortlopende schulden	5.6.6	1.000.729	19.699.394
		264.908	21.687.621
Kasstroom uit operationele activiteiten 33.632.224 54.033.230			
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investeringen immateriële vaste activa	5.6.1	-130.710	-1.498.442
Investeringen materiële vaste activa	5.6.1	-7.795.611	-8.963.172
Desinvestering materiële vaste activa	5.6.1	1.004.784	138.989
		-6.921.537	-10.322.625
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Mutatie langlopende schulden	5.6.5	-23.702.758	493.149.479
Betaald dividend	5.11.2	-5.279.747	-38.245.906
Uitbetaald agio		-	-532.022.827
		-28.982.505	-77.119.254
Netto kasstroom		-2.271.818	-33.408.649
Mutatie geldmiddelen			
Geldmiddelen per 1 januari	5.6.2	20.534.681	53.943.330
Toename (afname) geldmiddelen		-2.271.818	-33.408.649
Geldmiddelen per 31 december		18.262.863	20.534.681

5.4 Algemene toelichting

Algemeen

De activiteiten van de N.V. Westerscheldetunnel (WST), gevestigd te Borssele aan de Westerscheldetunnelweg 1, bestaan uit het exploiteren en in stand houden van de Westerscheldetunnel inclusief de aansluitende wegen. Het exploiteren uit zich onder andere in het heffen van tol voor de passage door de Westerscheldetunnel. Er is een geautomatiseerde passage mogelijk door middel van de t-tag. Daarnaast is contante betaling mogelijk, alsmede het betalen met een aantal creditcards, tankpassen en met de Chipknip.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. In de balans en de resultatenrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Consolidatie

In de consolidatie zijn de financiële gegevens van de WST en haar groepsmaatschappij Movenience B.V. opgenomen. De WST bezit 60% van de aandelen van Movenience. Groepsmaatschappij Movenience wordt voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het resultaat worden afzonderlijk vermeld.

Intercompany transacties en resultaten en onderlinge vorderingen en schulden tussen de WST en Movenience worden geëlimineerd.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de directie van WST zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen (zoals de einddatum van de tolperiode). Indien het voor het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen, inclusief de bijbehorende veronderstellingen, opgenomen bij de toelichtingen op de betreffende jaarrekeningposten.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Er is geen sprake van vreemde valuta. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Immateriële vaste activa

Het betreft hier de uitgaven in het kader van aanschaf van software en bijkomende projectkosten van het Transaction Information and Processing System, kortweg TIPS genoemd. Zij worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten.

Materiële vaste activa

De aanleg van de Westerscheldetunnel, de toeleidende wegen en de aansluitende werken worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende een periode van dertig jaar. Tijdens de bouwfase van de Westerscheldetunnel werd het saldo van alle uitgaven en inkomsten toegerekend aan de aanleg van de tunnel. Voor de balans betekende dit dat het saldo werd geactiveerd als materiële vaste activa, onder de post 'Tunnel'. Tot aan de opstelling per 14 maart 2003 werd hierop niet afgeschreven.

Gebouwen en overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur tenzij daardoor de boekwaarde op de einddatum (14 maart 2033) groter is dan € 1. In die gevallen wordt afgeschreven tot de einddatum. De vaste activa welke nog in uitvoering zijn worden apart gerubriceerd. Over deze laatste categorie wordt pas afgeschreven als het actief gereed en in gebruik genomen is.

Voor (groot) onderhoud is, tegelijk met de ondertekening van de overeenkomst voor de bouw van de tunnel en aanvullende werken, een tienjarig onderhoudscontract gesloten met een aannemerscombinatie (derhalve lopend tot maart 2013). Er worden volgens een vooraf bepaald schema onderhoudswerkzaamheden verricht en termijnbetalingen gedaan. Kosten van (groot) onderhoud aan de tunnel en de bedrijfsgebouwen worden verantwoord in de resultatenrekening.

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde methode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de WST in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening getroffen.

Latente belastingen

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds. De berekening van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven. Belastinglatenties worden gewaardeerd op nominale waarde.

Vorderingen

Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden en worden gewaardeerd op nominale waarde. De WST neemt sinds 1 januari 2003 deel aan het Schatkistbankieren als Rechtspersoon met een Wettelijke Taak (RWT) die met hun publieke liquide middelen verplicht deelnemen aan Schatkistbankieren.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen.

Aandeel derden

Het aandeel derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het netto belang in de desbetreffende groepsmaatschappij.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

Operationele leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom niet bij de vennootschap ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de resultatenrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de tunnelpassages, de exploitatiebijdragen en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd, verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Tolopbrengsten

Tolopbrengsten omvat de opbrengsten uit passages van vervoersmiddelen gedurende het verslagjaar inclusief kortingen in verband met abonnementen en dergelijke.

Exploitatiebijdragen

Provincie Zeeland heeft de jaarlijkse exploitatiebijdrage aan de WST vanaf 2010 afgekocht tegen een eenmalige som van € 540 mln. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de afkoopsom jaarlijks lineair vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De afschrijvingen op de Westerscheldetunnel worden gebaseerd op een exploitatieduur van dertig jaar vanaf 14 maart 2003. Op overige vaste activa wordt lineair afgeschreven op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De afschrijvingstermijn van overige activa varieert van drie tot twintig jaar, afhankelijk van de geschatte economische levensduur van het actief.

Pensioenlasten

De WST heeft de pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De pensioenregeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. WST heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Financiële baten en lasten

De renteopbrengsten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Belastingen

Op grond van artikel 2 lid 7 van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 is de vennootschap (met uitzondering van de deelneming) niet aan vennootschapsbelasting onderworpen omdat de aandelen van de vennootschap geheel in bezit zijn van publiekrechtelijke rechtspersonen. Zodra echter enig aandeel verkocht zou worden aan een niet publiekrechtelijke aandeelhouder, is vennootschapsbelasting verschuldigd over het (fiscaal) resultaat van de vennootschap.

5.5 Financiële instrumenten

Valutarisico

De WST kent door haar specifieke werkzaamheden geen valutarisico.

Renterisico

De vennootschap kent geen rentedragende vorderingen. Een deel van de kort- en langlopende schulden is rentedragend met een vaste rente, waardoor er geen risico bestaat op fluctuaties van de rente op langere termijn.

Kredietrisico

De WST kent geen grote concentraties van kredietrisico. Opbrengsten worden gerealiseerd tegen contante betaling of met behulp van de t-tag, waarvoor geldt dat klanten vooruit moeten betalen. Binnen de organisatie zijn maatregelen getroffen die voorkomen dat gebruikers van de t-tag kunnen blijven passeren wanneer hun uitstaande saldo een bepaalde grens onderschrijft.

5.6 Toelichting op de geconsolideerde balans

5.6.1 Vaste activa - immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreffen de uitgaven voor het backoffice systeem voor de t-tagtransacties (TIPS) inclusief de daaraan verbonden website voor het deel dat gebruikt wordt in combinatie met TIPS.

Bedragen in euro's

Immateriële vaste activa	TIPS	Activa in uitvoering	Totalen
1 januari 2011			
Verkrijgingsprijs	3.446.346	148.664	3.595.010
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-123.085	0	-123.085
Boekwaarde	3.323.261	148.664	3.471.925
Mutaties 2011			
Investeringen	130.710	-148.664	-17.954
Verkrijgingsprijs in gebruik genomen activa	148.664		148.664
Afschrijvingen	-531.428		-531.428
	-252.054	-148.664	-400.718
31 december 2011			
Verkrijgingsprijs	3.725.720	0	3.725.720
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-654.513	0	-654.513
Boekwaarde	3.071.207	0	3.071.207

De investeringen in TIPS worden in 7 jaar afgeschreven.

Vaste activa - materiële vaste activa

Het actief 'Tunnel' betreft de totale bouwkosten van de Westerscheldetunnel met de toeleidende wegen en de aansluitende werken. Verder wordt een onderscheid gemaakt in investeringen in 'Gebouwen', 'Overige vaste activa' en 'Activa in uitvoering'. In de navolgende tabel is het verloop van de totale post materiële vaste activa weergegeven.

Bedragen in euro's					
Materiële vaste activa	Tunnel	Gebouwen	Overige vaste activa	Activa in uitvoering	Totalen
1 januari 2011					
Verkrijgingsprijs	771.253.910	2.260.512	4.882.622	10.268.873	788.665.917
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-200.870.068	-506.490	-1.546.762	0	-202.923.321
Boekwaarde	570.383.842	1.754.022	3.335.860	10.268.873	585.742.596
Mutaties 2011					
Investeringen	10.852.446	116.924	468.965	-3.642.724	7.795.611
Verkrijgingsprijs desinvestering	-1.004.784				-1.004.784
Afschrijvingen	-26.465.259	-101.291	-872.961		-27.439.511
	-16.617.597	15.633	-403.996	-3.642.724	-20.648.684
31 december 2011					
Verkrijgingsprijs	781.101.572	2.377.436	5.351.587	6.626.149	795.456.744
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-227.335.327	-607.781	-2.419.723	0	-230.362.832
Boekwaarde	553.766.245	1.769.655	2.931.864	6.626.149	565.093.912

Het afschrijvingspercentage van de tunnel en gebouwen is jaarlijks 3,33% tenzij door dit percentage de boekwaarde op de einddatum van de WST groter is dan € 1. In dat geval wordt afgeschreven tot de einddatum (14 maart 2033). Bij de overige vaste activa worden verschillende afschrijvingstermijnen (variërend van 5% tot 20%) toegepast.

Het totaal van de in gebruik genomen investeringen bedraagt € 11,4 mln. Deze bestaat hoofdzakelijk uit de verdubbeling van het Noordelijk wegtracé á € 9 mln. en de tweede bedieningsruimte á € 1,7 mln.

Ultimo 2011 is er € 6,6 mln. aan activa in uitvoering. Dit betreft voor € 4,3 mln. de verdubbeling van het zuidelijk wegtracé welke in 2012 gereed zal komen en voor € 1 mln. restpunten van de verdubbeling van het noordelijk wegtracé.

Voor de aanleg van de tunnel en toeleidende wegen is in alle gevallen de grond aangekocht door de Staat. Een aantal overhoeken zijn toebedeeld aan de WST die deze in eigendom heeft verkregen. Deze overhoeken zijn grotendeels gebruikt bij de verdubbeling van de wegen. Het restant is in 2010 en 2011 verkocht. Tijdens de aanleg van de Westerscheldetunnel is op het laatste moment besloten om een ontsluiting naar het Sloegebied aan te leggen. De benodigde grond is indertijd aangekocht door de WST. Hierbij zijn tevens een aantal aaneengesloten percelen aangekocht. De grond die nodig was om de weg en de ontsluiting aan te leggen is daarna doorverkocht aan de Staat. Het restant is in 2011 verkocht aan de gemeente Borsele (voor de aanleg van Sloegroen en natuurcompensatie Sloeweg). De opbrengsten van € 1.004.784 uit deze grondtransacties zijn in mindering gebracht op het actief 'tunnel', waardoor de toekomstige jaarlijkse afschrijvingslasten zullen afnemen.

Vaste activa - financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen in euro's	
Latente belastingvorderingen	
Stand per 1 januari 2011	378.422
Aanwending Compensabele verliezen Movenience	-57.687
Stand per 31 december 2011	320.735

De latente belastingvorderingen hebben betrekking op compensabele verliezen ad. € 1,6 mln. over de jaren 2007 tot en met 2009. Op basis van een meerjarenbegroting waarin alleen rekening is gehouden met de opbrengsten uit de huidige activiteiten is de verwachting zodanig dat deze compensabele verliezen binnen de geldende wettelijke termijnen verrekend kunnen worden. Voor de berekening van de latentie is het belastingtarief ultimo 2011 (25%) toegepast.

5.6.2 Vlottende activa

Een specificatie van de 'Vorderingen' staat in onderstaande tabel.

Bedragen in euro's		
Vorderingen	31-12-2011	31-12-2010
Debiteuren	283.814	286.243
Te ontvangen rente	45.613	80.901
Vooruitbetaalde bedragen	231.889	47.137
Omzetbelasting in schuld tegoeden op t-tag	629.195	622.684
Te ontvangen bedragen	166.750	95.816
Overlopende activa	511.342	0
Totaal	1.868.603	1.132.781

Onder 'Overlopende activa' zijn in 2011 de gerealiseerde uitgaven voor een glasvezelverbinding opgenomen die nodig zijn voor de toekomstige bediening van de Sluiskiltunnel door de WST.

Een specificatie van de 'Liquide middelen' staat in onderstaande tabel.

Bedragen in euro's		
Liquide middelen	31-12-2011	31-12-2010
Waarvan direct beschikbaar	3.762.863	2.534.681
Waarvan op deposito	14.500.000	18.000.000
Totaal	18.262.863	20.534.681

Het saldo 'Liquide middelen' bestaat uit de kas- en banksaldi en wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Op 31 december 2011 was bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën een bedrag van € 14,5 mln. op een drietal depositorekeningen geplaatst. De deposito's hebben allemaal een looptijd korter dan 1 jaar.

5.6.3 Groepsvermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening nader toegelicht. Het 'Aandeel derden' op de balans bestaat uit het aandeel van de aandeelhouder Brisa International SGPS SA (40%) in de nettovermogenswaarde van de groepsmaatschappij.

5.6.4 Voorzieningen

Sinds 2006 is er een voorziening gevormd voor toekomstige jubileumuitkeringen aan personeel, dat 12,5 respectievelijk 25 jaar in dienst van de WST is. In 2011 waren 7 medewerkers 12,5 jaar in dienst. De uitkering aan de medewerkers is aan de voorziening onttrokken.

Eind 2010 is tevens een voorziening 'langdurig zieke werknemers' gevormd. Per ultimo 2011 zijn er geen langdurig zieke medewerkers meer waardoor deze voorziening is komen te vervallen.

Bedragen in euro's			
	Jubilea	Langdurig zieken	Totaal
Stand per 1 januari 2011	43.000	103.643	146.643
Dotaties	4.902	0	4.902
Onttrekking	-7.902	-103.643	-111.545
Mutaties in 2011	-3.000	-103.643	-106.643
Stand per 31 december 2011	40.000	0	40.000

De voorziening 'jubilea' heeft een looptijd langer dan een jaar.

5.6.5 Langlopende schulden

Bedragen in euro's		
Langlopende schulden	31-12-2011	31-12-2010
Lening Zeeland Seaports	3.643.267	4.067.454
Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage Provincie Zeeland	470.164.286	493.442.857
Totaal	473.807.553	497.510.311

De lening van Zeeland Seaports is tijdens de bouwfase aangewend voor de aanleg van de Verbeterde Ontsluiting van het Sloegebied. Over het uitstaande saldo is een rente van 5% verschuldigd, die wordt toegevoegd aan het saldo. Aflossingen vinden plaats op basis van de mate van het gebruik van de ontsluiting. De op grond hiervan over het afgelopen boekjaar verschuldigde aflossing (€ 628.263) is opgenomen onder kortlopende schulden. De terugbetalingsverplichting eindigt in ieder geval in 2020.

De Provincie Zeeland heeft haar verplichting met betrekking tot de exploitatiebijdrage in 2010 afgekocht tegen een eenmalige som van € 540 mln. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de afkoopsom jaarlijks vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening. Aangezien deze vrijval op lineaire wijze geschiedt, gaat het jaarlijks om hetzelfde bedrag van € 23.278.571.

5.6.6 Kortlopende schulden

Schulden die op korte termijn door derden opeisbaar zijn, zijn als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's		
Kortlopende schulden	31-12-2011	31-12-2010
Aflossingsverplichting leningen	628.263	886.507
Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage Provincie	23.278.571	23.278.571
Nog niet verbruikte tegoeden op t-tags van klanten	3.940.750	3.899.970
Crediteuren	1.836.426	1.350.481
Belastingen en premies sociale verzekeringen	364.261	192.312
Te betalen pensioenpremie	53.031	45.962
Overige schulden	2.307.274	1.754.044
Totaal	32.408.576	31.407.847

Onder 'Aflossingsverplichting leningen' is in 2011 de aflossing aan Zeeland Seaports opgenomen. In 2010 betreft het de aflossing aan Zeeland Seaports en de aflossing van Movenience aan Brisa International SGPS SA.

De Provincie Zeeland en de WST hebben een overeenkomst gesloten voor de afkoop van de exploitatiebijdrage tegen een eenmalige som van € 540 mln. Deze vrijval geschiedt op lineaire wijze. De post 'Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage Provincie' betreft het deel wat in 2012 vrijvalt.

De post 'Nog niet verbruikte tegoeden op t-tags van klanten' geeft het saldo inclusief BTW weer.

Door de vennootschap zijn geen (on)voorwaardelijke zakelijke zekerheden gesteld aan haar schuldeisers voor de aflossing van de schulden.

5.7 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening

5.7.1 Netto omzet

De omzet in 2011 is 4,7% hoger dan vorig jaar en ligt daarmee ook boven de raming van 2011. Om een goede vergelijking te kunnen maken met de omzet van 2010, is de stijging van de omzet exclusief de veelgebruikerskorting apart in het overzicht opgenomen.

Bedragen in euro's		Omzet gerealiseerd	Omzet gerealiseerd	
Categorie	Voertuig	2011	2010	Vershil
I	motor, personenauto	6.623.364	6.228.961	6,3%
IA	cat. I met abonnement	10.658.449	10.008.175	6,5%
II	cat. I met aanhanger	335.765	323.849	3,7%
IIA	cat. II met abonnement	333.128	324.744	2,6%
III	vrachtwagens, bussen	832.678	777.344	7,1%
IIIA	cat. III met abonnement	1.998.134	1.836.833	8,8%
IV	cat. III met aanhanger	2.956.985	2.819.959	4,9%
IVA	cat. IV met abonnement	5.128.273	4.888.340	4,9%
Exclusief veelgebruikerskorting		28.866.776	27.208.205	6,1%
Veelgebruikerskorting		-373.458	-	
Totalen		28.493.318	27.208.205	4,7%

In de raming was een omzetsijging van 3% verwacht t.o.v. de omzet van 2010 zonder rekening te houden met de veelgebruikerskorting. Die verwachting is ruimschoots overtroffen. De gemiddelde opbrengst per passage is in 2011, door de invoering van de veelgebruikerskorting met € 4,90 gelijk gebleven aan die van 2010.

5.7.2 Overige bedrijfsopbrengsten

Bedragen in euro's		2011	2010
Overige bedrijfsopbrengsten			
Doorberekende salariskosten B.V. KKS		544.881	622.927
Overige opbrengsten		272.861	221.723
Totaal		817.742	844.650

5.7.3 Salarissen, sociale lasten en pensioenen

Onderstaand de specificatie van de kosten voor salarissen, sociale lasten en pensioenen in 2011.

Bedragen in euro's		2011	2010
Salarissen, pensioenen, sociale lasten			
Salarissen		3.354.080	3.334.712
Sociale lasten		426.928	430.452
Pensioenlasten		411.589	374.041
Overige personeelskosten		304.542	446.590
Totaal		4.497.139	4.585.795

In 2011 waren gemiddeld 56,3 fte werkzaam bij de WST (2010 60,5 fte). Hiervan zijn 10,3 fte (2010 11,1 fte) ingehuurd.

Beloning Directie en Raad van Commissarissen:

De variabele beloning van de directie wordt vanaf 2008 vastgesteld in het jaar opvolgend aan het boekjaar. De in dit verslag opgenomen variabele beloning betreft dan ook de afrekening van 2010.

Bedragen in euro's		Vast salaris en	Variabele	Pensioen&	
Naam	Functie	vergoedingen	beloning	sociale lasten	Totaal
drs. H.T.W.J.M. Schoenmakers MMO	Algemeen Directeur	119.023	10.081	23.383	152.488

Bedragen in euro's		Salaris, sociale lasten	Aftredend per:
Naam	Functie	en vergoedingen	
ir. D. Luteijn	Voorzitter RvC	13.181	01-01-2015
P.E.P. Kwekkeboom-Janse	Lid RvC	8.030	01-01-2015
drs. W.L. Moerman	Lid RvC	8.898	01-10-2013
ir. J.C. Huis in 't Veld	Lid RvC	8.518	28-05-2012
E.P.H. Kerckhaert	Lid RvC	8.534	01-01-2014
Totaal Raad van Commissarissen		47.161	

5.7.4 Overige bedrijfskosten

Deze zijn als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's		2011	2010
Overige bedrijfskosten			
In stand houden		11.281.061	10.961.923
Marketing & Communicatie		277.819	349.269
Informatievoorziening		551.600	672.405
Algemene kosten		1.447.247	1.837.074
Totaal		13.557.727	13.820.671

In stand houden

Voor het onderhoud aan de Westerscheldetunnel is voor de eerste tien jaar na opening een contract afgesloten met een aannemerscombinatie. Het betreft de uitwerking van een onderhoudsplan met jaarlijks deels verschillende activiteiten en als gevolg daarvan wisselende lasten. De hieraan gerelateerde uitgaven vormen de belangrijkste post binnen deze kostensoort. In 2011 is een incidentele bate gerealiseerd van € 374.000 als gevolg van aanpassingen in de afrekeningen over voorgaande jaren. Daarnaast omvat dit ook kleinere onderhoudsuitgaven aan gebouwen, de aanschaf van reserveonderdelen voor het tolsysteem, bergingskosten, kosten in verband met schades en gereedschappen.

5.7.5 Saldo van de financiële baten en lasten

Onder deze noemer worden de rentelast van de schuld aan Zeeland Seaports (€ 0,20 mln.) en de ontvangen rente van de banken (€ 0,22 mln.) verantwoord.

5.7.6 Belastingen

De WST is vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Daardoor wijkt de belastingdruk in 2011 af van de nominale belastingdruk van 25%. De winst van Movenience in het boekjaar kan worden gecompenseerd met eerdere verliezen.

5.7.7 Aandeel derden

Het aandeel derden betreft het aandeel van de andere aandeelhouder in het resultaat van Movenience B.V. over 2011.

5.7.8 Honoraria accountant

Onderstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken deelneming zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).

Bedragen in euro's		
Honoraria accountant	2011	2010
Controle van de jaarrekening	49.565	83.185
Andere controlewerkzaamheden	0	6.570
Fiscale advisering	0	2.900
Andere niet-controlediensten	4.525	54.018
Totaal	54.090	146.673

5.8 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Hypotheek

De gronden waarop het tracé van de Westerscheldetunnel zich bevindt, zijn in eigendom van de Staat. Ter uitvoering van de exploitatie van de Westerscheldetunnel heeft de Staat ten behoeve van de WST een tijdelijk erfpachtrecht en een tijdelijk opstalrecht gevestigd op de gronden van het tracé. Deze zakelijke rechten eindigen op het moment dat de exploitatie van de Westerscheldetunnel door de WST beëindigd wordt, derhalve naar verwachting in maart 2033, en wel tegen betaling van een symbolisch bedrag door de Staat aan de WST. Daarnaast heeft de Staat op het moment van beëindiging van de exploitatie door de WST, een kooprecht op de dan aanwezige roerende goederen tegen betaling van eveneens een symbolisch bedrag.

Ter nakoming van de verplichtingen van de WST ten aanzien van het beëindigen van de zakelijke rechten en de uitoefening van de hiervoor genoemde koopoptie is door de WST een recht van hypotheek verstrekt aan de Staat ter grootte van € 825 mln.

Overeenkomst Westerscheldetunnel

In 2009 zijn afspraken gemaakt in het kader van de 'Overeenkomst Westerscheldetunnel' over de aandelenoverdracht en de voorwaarden waaronder overdracht van de WST aan de Staat plaats moet gaan vinden. Daarbij wordt er vanuit gegaan dat de overdracht van de infrastructuur plaatsvindt bij het vervallen van de Tunnelwet en dat de Staat 10 jaar voor overdracht inzicht krijgt in de onderhoudsplannen van de WST. Daarna zal de Staat in de periode vanaf 8 jaar voor overdracht bijdragen in de kosten van grote investeringen en/of vervangingen (minimale omvang € 0,5 mln.), op basis van de bedrijfseconomische restlevensduur van de investering na het overdrachtsmoment.

Investeringsverplichtingen

In het kader van de uitvoering van de verdubbeling van de op de tunnel aansluitende wegen, zijn ultimo 2011 een aantal contracten voor een totaal bedrag van € 1,5 mln. afgesloten.

Sluiskiltunnel

Op 26 april 2010 is tussen de WST en de BV KKS een Memorandum of Understanding (MUO) ondertekend. De MOU vormt het uitgangspunt voor nader af te sluiten overeenkomsten tussen de WST en KKS zoals bijvoorbeeld het bepalen van de projectgrenzen, het voorzien in of aanbrengen van technische voorzieningen en het vormgeven van afspraken met betrekking tot beheer, onderhoud en het verkeers- en incidentmanagement. Met de KKS zijn inmiddels twee overeenkomsten gesloten. In de eerste overeenkomst wordt de verplichting van de WST tot het realiseren van een ongelijkvloerse kruising aansluitend op de N61 door de KKS overgenomen. De waarde van het overnemen van de verplichting is door de partijen vastgesteld op € 5,4 mln. In een tweede overeenkomst zijn de projectgrenzen bepaald en zijn afspraken gemaakt over natuurcompensatie. Deze tweede overeenkomst resulteert per saldo in een verplichting van de WST aan de KKS van € 0,7 mln.

Onderhoudsverplichtingen

Voor het 'In stand houden' van de activa zijn verplichtingen aangegaan betreffende het onderhoud van de installaties, wegen en kunstwerken en de tunnel (€ 7,9 mln., prijspeil 1996). Dit betreft de onderhoudsovereenkomst met tunnelbouwer KMW vanaf 2011 tot en met maart 2013.

De WST is voornemens om in het najaar van 2012 een nieuw onderhoudscontract te sluiten met een looptijd van 20 jaar.

Overige verplichtingen

De overige verplichtingen bestaan hoofdzakelijk uit schoonmaakkosten, verzekeringen, de ontwikkeling van TIPS release 2 en het leasen van bedrijfsauto's. In totaal gaat het om een bedrag van € 3,0 mln. Het merendeel van deze verplichtingen kent een looptijd korter dan vijf jaar.

5.9 Enkelvoudige jaarrekening: balans per 31 december 2011

(voor winstbestemming)

Bedragen in euro's			
	ref.	2011	2010
Materiële vaste activa		564.573.771	585.197.867
Deelnemingen	5.11.1	621.898	536.646
Vaste activa		565.195.669	585.734.513
Vorderingen		1.795.237	1.201.606
Vorderingen op deelnemingen		45.739	610.093
Liquide middelen		16.875.521	18.932.478
Vlottende activa		18.716.497	20.744.177
Totaal activa		583.912.166	606.478.690
Gestort en opgevraagd kapitaal		76.140.000	76.140.000
Wettelijke reserves		418.092	418.092
Onverdeelde winst		5.388.500	5.279.747
Eigen vermogen	5.11.2	81.946.592	81.837.839
Voorzieningen		40.000	146.643
Langlopende schulden		473.807.553	497.510.311
Kortlopende schulden		28.118.021	26.983.897
Totaal passiva		583.912.166	606.478.690

5.10 Enkelvoudige jaarrekening: resultatenrekening 2011

Bedragen in euro's		
	2011	2010
Tolopbrengsten	28.493.318	27.208.205
Exploitatiebijdragen	23.278.571	23.278.571
Overige bedrijfsopbrengsten	788.332	992.719
Totaal bedrijfsopbrengsten	52.560.221	51.479.494
Salarissen, pensioenen en sociale lasten	4.061.417	4.348.265
Inhuur en uitzendkrachten	1.066.957	709.227
Afschrijvingen	27.312.798	26.733.060
Overige bedrijfskosten	14.829.699	14.580.992
Totaal bedrijfslasten	47.270.872	46.371.545
Saldo van de financiële baten en lasten	13.898	139.012
Aandeel in winst/verlies van deelnemingen	85.252	32.784
Resultaat voor belastingen	5.388.500	5.279.747
Belastingen	0	0
Resultaat na belastingen	5.388.500	5.279.747

5.11 Toelichting op de balans en resultatenrekening van de enkelvoudige jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de netto vermogenswaarde in overeenstemming met paragraaf 3.4 van de geconsolideerde jaarrekening. Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Vorderingen op deelnemingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van het verstrekte bedrag, gewoonlijk de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

5.11.1 Deelneming Movenience B.V.

Op 21 juni 2007 is dochteronderneming Movenience B.V., statutair gevestigd te Goes, opgericht. Movenience is een samenwerkingsverband tussen de WST (60%) en het Portugese Brisa International SGPS SA (40%).

Bedragen in euro's

Deelnemingen	
Stand per 1 januari 2011	536.646
Investerings	-
Resultaat boekjaar 2011	85.252
Stand per 31 december 2011	621.898

5.11.2 Eigen vermogen

Het maatschappelijk kapitaal van de WST bedraagt € 90 mln., opgebouwd uit twee miljoen (gewone) aandelen met een nominale waarde van € 45 per stuk. Hiervan is per 31 december 2009 € 76.140.000 geplaatst en volgestort. Alle geplaatste en volgestorte aandelen zijn in handen van de Provincie Zeeland.

Het saldo van 'Agio' bestaat uit het door de aandeelhouders, tijdens de bouw van de Westerscheldetunnel gestorte bedrag aan agio (€ 689 mln.) minus de tot en met 2009 uitgekeerde agio. In 2010 is de gehele agio uitgekeerd aan de aandeelhouder.

De 'Wettelijke reserves' zijn ontstaan naar aanleiding van de invoering van de euro. De aandelen zijn destijds geconverteerd van 100 gulden per stuk naar € 45 per stuk. Voor het ontstane verschil is een niet uitkeerbare reserve als bedoeld in artikel 67a, derde lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek gevormd.

Het verloop van het eigen vermogen gedurende 2010 en 2011 is als volgt:

Bedragen in euro's

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Agio	Wettelijke reserves	Onverdeelde winst	Totaal
Per 31 december 2009	76.140.000	532.022.827	418.092	38.245.906	646.826.825
Uitkering agio		-532.022.827			-532.022.827
Resultaat boekjaar 2010				5.279.747	5.279.747
Uitkering dividend 2009				-38.245.906	-38.245.906
Per 31 december 2010	76.140.000	0	418.092	5.279.747	81.837.839
Resultaat boekjaar 2011				5.388.500	5.388.500
Uitkering dividend 2010				-5.279.747	-5.279.747
Per 31 december 2011	76.140.000	0	418.092	5.388.500	81.946.592

5.12 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

De WST vormt met Movenience een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond van de standaardvoorwaarden zijn WST en de dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor door de combinatie verschuldigde belasting.

Concessieovereenkomst

Met Movenience is in 2010 een vijfjarige concessieovereenkomst overeengekomen waarin is opgenomen dat, na overdracht van de t-tags aan Movenience, er door de WST € 0,44 (in prijspeil 2011) per passage met een t-tag aan Movenience vergoed wordt. Tegenover deze vergoeding staan lagere uitvoeringskosten aan de zijde van de WST.

Borssele 22 maart 2012

Directie

Drs. H.T.W.J.M. Schoenmakers MMO

Raad van Commissarissen

Ir. D. Luteijn

Ir. J.C. Huis in 't Veld

Dhr. E.P.H. Kerckhaert

Mw. P.E.P. Kwekkeboom-Janse

Drs. W.L. Moerman

6. Overige gegevens

6.1 Winstbestemming

De statutaire regeling voor de winstbestemming is als volgt (artikel 30 statuten):

- De winst staat ter beschikking van de algemene vergadering.
- Uitkeringen kunnen slechts plaatshebben tot ten hoogste het uitkeerbare deel van het eigen vermogen.
- Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
- De directie kan, met inachtneming van het dienaangaande in het tweede lid bepaalde, besluiten tot het doen van tussentijdse uitkeringen.
- De algemene vergadering kan, met inachtneming van het dienaangaande in het tweede lid bepaalde, besluiten tot uitkeringen ten laste van een reserve.
- De vordering van de aandeelhouder tot uitkering vervalt door een tijdsverloop van vijf jaar.

Het saldo van de winstreserve op de geconsolideerde balans per 31 december 2011 is als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's	
Winstreserve	
Winstreserve per 31-12-2010	5.279.747
Uitkering dividend 2010 (in 2011)	-5.279.747
Resultaat 2011	5.388.500
Winstreserve per 31-12-2011	5.388.500

De directie stelt voor de gehele winstreserve van € 5.388.500 uit te keren.

7. Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van N.V. Westerscheldetunnel

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit Jaarverslag opgenomen jaarrekening 2011 van N.V. Westerscheldetunnel te Borssele gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2011 en de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2011 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het Verslag van de directie, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

30112544/LDZ/eo244565a/RB/VA
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Rat Verleghstraat 3, 4815 NZ Breda, Postbus 1042, 4801 BA Breda
T: 088 792 00 76, F: 088 792 95 17, www.pwc.nl

*PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180286) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van N.V. Westerscheldetunnel per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van de directie, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het verslag van de directie, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Breda, 22 maart 2012
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs. L.W.M. de Zwart RA

365

Het streven naar optimale dienstverlening tegen zo laag mogelijke tarieven. Dat is de missie van de N.V. Westerscheldetunnel (WST). Veiligheid, beschikbaarheid en klanttevredenheid staan daarbij voorop. Klanten vragen de WST steeds nadrukkelijker om consequente, tijdige en betrouwbare informatie. Zeker als het gaat om de beschikbaarheid van de Westerscheldetunnel. Alleen al vanwege het tolheffen bevindt de WST zich in een bijzondere positie. Bovendien is de Westerscheldetunnel een vitale verbinding in de regio, waarvoor nauwelijks een alternatief is. In 2011 is de WST gestart met het optimaliseren van de informatie over beschikbaarheid. Om de doorstroming te optimaliseren en het Tolplein voor de klant voorspelbaarder te maken, hanteert de WST sinds het najaar van 2011 een vaste indeling van de tollanen. Ook de verdubbeling van de Westerscheldetunnelweg aan de noordzijde, die medio 2011 is afgerond, draagt bij aan de goede doorstroming. Om de abonenthouder een centrale plaats te geven in het prijsbeleid verleent de WST sinds 2011 extra korting aan veelgebruikers. Maar de belangrijkste focus van de WST is en blijft: veilig, snel en comfortabel naar de andere kant.

24 uur per dag!